

SVERIGES EKUMENISKA KVINNORÅD

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2009

SVERIGES EKUMENISKA KVINNORÅD, SEK består av cirka 1 000 enskilda medlemmar, representanter för 13 kristna samfund och organisationer samt 12 lokala ekumeniska kvinnoråd.

SEK:s uppgift är att

- genom utbyte av tankar och erfarenheter stärka samhörigheten mellan Sveriges kristna kvinnor, bland annat genom utgivandet av nyhetsbrevet ELSA
- arbeta för kvinnans ställning i samhället, särskilt inom kyrkor och samfund, och för att uppnå full jämställdhet mellan kvinnor och män
- främja de lokala kvinnorådens verksamhet
- i anslutning till den årligen återkommande Världsböndagen verka för att gudstjänster anordnas, och genom böndagskommittén fördela de medel som flyter in som böndagskollektorer samt upprätthålla kontakten med den internationella böndagskommittén
- anordna gemensamma kontaktkonferenser med andra organisationer, grupper eller enskilda personer
- ta upp till behandling såväl religiösa som samhällsliga och internationella frågor och vid behov delta i den offentliga opinionsbildningen

SEK:s värdegrund

SEKs ändamål och mission framgår av stadgarna, senast reviderade 2003. Målen skall nås och uppgiften utföras utifrån en värdegrund som är gemensam för de organisationer och enskilda som ingår i SEK och deltar i dess arbete. SEKs värderingar bygger på:

- *Det kristna budskapet om alla människors lika värde.*
Varje individ skall respekteras oberoende av kön, ålder, nationalitet, sexuell läggning, åsikter, etniskt ursprung eller samhällsställning.
- *Övertygelsen att människor bekräftas i mötet med varandra och Gud.*
Det ekumeniska samarbetet med kyrkor och organisationer är i sig en viktig gemenskap där SEK tar fasta på det som förenar och håller samman, snarare än det som skiljer. SEK arbetar för öppenhet och förståelse mellan olika trosuppfattningar.
- *Kvinnogemenskap och kvinnoförmåga är en kraft i sig.*
I gemenskap vill SEK förverkliga organisationens uppgifter, särskilt när det gäller att uppmärksamma grupper och individer i Sverige och övriga världen, som är i behov av hjälp och stöd för att leva ett värdigt liv.
- *Ett demokratiskt förhållningssätt*
SEK står för åsiktsfrihet, öppenhet och allas skyldighet och rättighet att följa samhällets och organisationens regler.

Årsmöte 2009

”Religionsmöten i vardagen” var temat för årsmötet. Det hölls i Göteborg 27-29 mars och arrangerades tillsammans med Kvinnor i Svenska kyrkan, KviSk. Göteborgs ekumeniska kvinnoråd och KviSks stiftsgrupp tillsammans med respektive riksorganisation stod för planeringen och genomförandet. Mötesplats var huvudsakligen Sjömanskyrkan. Fredagskvällens program handlade om mötets tema som illustrerades väl av Milvi Olander, präst i Bergsjöns församling, tillsammans med en grupp kvinnor från olika länder och religiös bakgrund. De sjöng och vittnade om sina livsöden och församlingens verksamhet i det mångkulturella Bergsjön, där det finns 137 olika språkgrupper. På lördagens eftermiddag fick vi ett smakprov på utställningen ”Gud har 99 namn”. På grund av det stora antalet deltagare kunde vi inte se utställningen på plats i museet. Men med hjälp av en mycket kunnig guide från utställningen och ett stort urval av intressanta föremål från olika religioner blev programmet meningsfullt och engagerande. Lördagskvällens festbuffé hade prägel av Mellanöstern och avslutades med att vi uppmärksammade den internationellt proklamerade Earth Hour med släckta lampor och en ljusceremoni. Därefter följde ”En sorts kärlekshistoria”, en föreställning av och med Gun Jennervall, som i bild och ton gav glimtar från sitt konstnärsliv.

Söndagens högmässa firade vi i Göteborgs domkyrka under ledning av domprosten Karin Burstrand som välkomnade oss varmt. Dessförinnan hade vi mötts, sedvanligt, till ett teologiskt samtal omkring temat. Kerstin Bergman, avgående ordförande för KviSk och Birgitta Larsson inledde med några reflektioner kring frågan om vad vi vill med mötet med människor av annan tro än vår egen. Ett livligt samtal följde.

Årsmötesförhandlingarna ägde huvudsakligen rum under lördagsförmiddagen och hölls var för sig i de båda organisationerna. Till presidium valdes Birgitta Larsson, ordförande, Gun Berntsson, vice ordförande, Annika Damirjian, föredragande sekreterare och Karin Ern, protokollsekreterare. Redogörelsen för SEK:s arbete och ekonomi under det gångna verksamhetsåret godkändes och lades till handlingarna. Särskilt lyftes samarbetet med Sveriges kristna råd, SKR, fram för att bidra till ett ökat jämställdhetsarbete i SKRs medlemskyrkor.

Val till styrelsen begränsade sig till en ny suppleant. Barbro Josefsson, Boden, valdes för ett år, efter Inga Johansson.

Årsmötet beslöt att medlemsavgifterna förblir oförändrade: 100 kr för såväl enskild medlem som medlem genom lokalt råd, 500 respektive 1000 kronor för samverkansorganisationer beroende på storlek. Årsmötet fastställde budget för 2009.

Som grund för SEK:s arbete under 2009 – 2010 fastställdes en Verksamhetsplan med det övergripande temat: ”Många lemmar – en enda kropp”. Utgångspunkten var Världsböndagens tema ”I Kristus är vi många lemmar men en enda kropp”. Den utmanande frågan var vad enheten i Kristus betyder i vårt samhälle idag som är alltmer präglad av en mångfald av kulturer och religioner. Under 2009 har styrelsen haft fem sammanträden, av vilka ett var tvådagars med övernattnings. Arbetsutskottet har samlats tre gånger.

Utvecklingsarbete

Under året har utvecklingsfokus inom SEK legat på kommunikation. För att göra den bättre och mer tillgänglig för medlemmar och andra intresserade har en ny och bättre hemsida lanserats och tidningen ELSA tryckts i fyrfärg. Arbetet med nyhetsbrev, elektroniska kontaktlistor mm fortgår kontinuerligt för att öka närheten mellan organisation och medlemmar. Nya kontakter har tagit genom att projektet ”Fredbygge” har påbörjats tillsammans med studieförbundet Bilda. Det arbetet har en målmedveten inriktning på yngre kvinnor. Under året beslutades att organisationen ”Forum för prästvigda kvinnor” ska ansöka om medlemskap i SEK, vilket beviljades.

I september genomförde SEK sitt årliga övernattningsstyrelsesammanträde under ett dygn på Lännersta, Frälsningsarméns kursgård söder om Stockholm. Det är ett tillfälle för kompetensutveckling av styrelseledamöterna och en organisationsutveckling av SEK. Förutom ett regelrätt sammanträde på lördagen, ägnades fredagskvällen åt fortsatt fortbildning vad gäller SEKs påbörjade religionsmötesarbete, bland annat genom att resan till Iona och mötet med det skotska multireligiösa rådet i Glasgow utvärderades.

Ekonomi

Organisationsbidraget från Ungdomsstyrelsen angående kvinnors organisering utbetalades med 620 000 kronor för år 2009, dvs 70 000 kronor mer än föregående år. Även tre verksamhetsbidrag erhöles från Ungdomsstyrelsen för 2009/2010; ett bidrag för IONA-resa för tre personer, 32 000 kronor, och ett avseende ett jämställdhetsprojekt med 76 000 kronor. Det tredje bidraget berör ett utbildningsprojekt för fredsarbete som sker i samråd med Bilda Sydöst på 485 000 kronor. Vid årsskiftet hade 200 000 kronor av det senare beloppet förbrukats. Även för år 2009 erhöles SEK anslag från Folke Bernadotteakademien för projekt Fredsbärare, med 250 000 kronor. Världsböndagen, som arrangerades den 6 mars gav kollekt på 403 700 kronor varav 326 100 kronor fördelades till stipendiater. Med hjälp av de medel SEK fått förtroendet att förvalta har verksamheten utvidgats och SEKs kontakter ökat, vilket även påverkat redovisningen. I övrigt hänvisas till den särskilda ekonomiska redovisningen.

Personal

Annika Damirjian, som är generalsekreterare, driver SEKs arbete på ett mycket förtjänstfullt sätt. Hennes arbetstid har under hösten utökats med 20 % till 80 %. Kassörens arbete har förlagts till måndagar, varför kansliet i Ekumeniska Centret är bemannat så gott som alla vardagar.

ELSA – Kyrka och samhälle ur kvinnors perspektiv

ELSA nr 1/09: Tema ”Religionsmöte”

ELSA nr 2/09: Tema ”Kropp och kroppslighet”

ELSA nr 3/09: Tema ”Kvinnor i Europa”

ELSA nr 4/09: Tema ”Böcker och akademi”

ELSA är SEKs medlemstidning och når de cirka 1 000 medlemmarna. Tidningen skickas också till SEKs samverkansorganisationer och andra personer och/eller institutioner som SEK bedömer sig ha ett intresse av att de får tidningen för kännedom. ELSA är också medlemstidning för Kvinnor i Svenska kyrkan, som köper en del av upplagan vid varje nummer (ytterligare 1 000 mottagare), vilket gör att ELSA har minst 2 000 läsare. ELSA fyller också en viktig funktion i värvandet av nya medlemmar eftersom det ofta är tidningen som gör kvinnor intresserade av SEK. Under 2009 bestod redaktionskommittén av Helene Egnell under våren 2009 och Hanna Stenström från hösten 2009, Ragnhild Greek (alla Svenska kyrkan), Susanne Rodmar (Svenska Missionskyrkan) och Charlotte Folin, konsulent hos Kvinnor i Svenska Kyrkan under våren och Mariann Sönnebo från och med

hösten. Redaktör för tidningen har Annika Damirjian varit. Redaktionen har träffats inför varje utgivning (fyra gånger) och planerat innehållet till nästa nummer.

Under hösten beslutade SEKs styrelse att i två textnummer av ELSA, nr 3 och 4, trycka tidningen i fyrfärg för att se om det höjde kvalitén på tidningen. Det togs emot mycket positivt, tidningen fick ett riktigt lyft vilket gjorde att SEKs styrelse beslutade att fortsätta trycka tidningen i fyrfärg och inte bara omslaget som tidigare.

Hemsidan

Under 2009 kunde äntligen den nya hemsidan sjösättas vilket var en stor glädje och lättnad. Sidan har utvecklats av Annika Damirjian och Ulla-Stina Rask, som under året varit arvoderad för att slutföra och kontinuerligt uppdatera hemsidan. Det har varit ett väldigt lyft att ha en fungerande hemsida där kommunikationen och interaktionen med medlemmarna och andra intresserade har kunnat utvecklas och förbättras. På den nya hemsidan har utrymme skapats också för de lokala råden där de kan informera om sin verksamhet mm. Under året bytte SEK till en egen domän, för hemsidan, och fick då den nya adressen www.sek-vbd.se

Ett elektroniskt nyhetsbrev om SEKs freds- och ickevåldsarbetet inom SEK har fortsatt att skickas ut under året, till dem som finns med på listan över Fredsbärare. Det är cirka 100 mottagare av nyhetsbrevet.

Världsböndagen

Den 6 mars 2009 firades Världsböndagen för 79:e året i följd i Sverige. Programmet hade sammanställts av kvinnor i Papua Nya Guinea, PNG, kring temat "I Kristus är vi många lemmar men en enda kropp". Temat är särskilt aktuellt i PNG, där mångfalden av språk och kulturer – 800 olika språk! – tidigare lett till blodiga stamkrig och våld av olika slag. Tre bibeltexter låg till grund för gudstjänstmaterialiet: Rom 12:4-13, 2 Mos 1-10 samt Apg 4:32-35.

Programmaterialiet; gudstjänstprogram, information om landet, bibelstudium, kollekttal, affisch, mm, distribuerades till ca 800 adresser i Sverige och kunde också laddas ner från SEK:s hemsida. På hemsidan fanns även ett gudstjänstmaterial för barn. En cd-skiva med bilder från PNG distribuerades via vanlig post till drygt 50 beställare. Efterfrågan på de speciella böndagsvykorterna, föreställande ett kors med den för PNG typiska flätade kassen, "bilum", översteg tillgången, och upplagan på 2 000 ex tog slut i förtid.

Böndagskollekten inbringade drygt 400 000 kr – 20 000 kr mer än året innan och ett välkommet trendbrott. Dock redovisades en del av kollekterna så sent att de inte kunde komma årets stipendiater tillgodo utan kommer att delas ut 2010. Stipendierna delas ut i samarbete med svenska samfund, stift och missionsorganisationer. Ett samarbete har inletts med Strängnäs stift kring stipendier för unga kvinnor i Palestina. Totalt fick 140 stipendiater i 21 länder dela på drygt 326 000 kronor. Resten av intäkterna används främst till materialproduktion, porto, och medlemsavgifter till världsböndagskontoret i New York och den europeiska organisationen.

Under våren framställdes en broschyr som presenterar Världsböndagen i ord och bild. I början av september hölls en konferens utanför London för Världsböndagens europeiska samordnare. Temat var "Kraft för i dag och hopp för i morgon". Från Sverige deltog Ragni Lantz och Karin Halldorf.

Efter påstötningar hos Almanacksförlaget återfinns Världsböndagen på nytt tredje fredagen i mars i årets upplaga av "Kyrkoårets almanacka".

Böndagskommittén träffas normalt fyra gånger under året: februari (utvärdering, allmän planering), maj (stipendiefördelning, genomgång av programmet för nästa år, fördelning av översättningsansvar), september (godkännande av programmaterialiet), november (utskick av materialet). Merparten av arbetet sker helt ideellt, men SEKs generalsekreterare finns med som administrativ resurs, och SEK får viss ersättning för den tid hon ägnar åt böndagsarbetet.

Vid SEK:s årsmöte i Göteborg invaldes Ingela von Melen, Stockholm, i Böndagskommittén, som därmed får sin första katolska ledamot. Kommittén består av:

Ragni Lantz, ordförande (Svenska Baptistsamfundet), Kerstin Alm (Frälsningsarmén), Katarina Beck-Friis (Svenska kyrkan), Karin Halldorf (Pingströrelsen), Birgitta Lundqvist (Evangeliska frikyrkan), Tuula Sahlin (Metodistkyrkan), Inger Svantesson (Svenska Missionskyrkan), Ingela von Melen, (Katolska kyrkan). I arbetet deltar även kassören Christina Högström och hedersledamoten Ann-Marie Korswing.

Jämställdhetsarbetsgruppen tillsammans med Sveriges Kristna råd, SKR

Jämställdhetsarbetsgruppen har fortsatt sitt arbete under 2009 med sex sammanträden. Målet med samarbetet mellan SEK och SKR är att hitta arbetssätt och metoder för att få SKRs medlemsorganisationer att öka jämställdhetsarbetet i Sveriges kyrkor och samfund. Med hjälp av ett verksamhetsstöd från Ungdomsstyrelsen har en projektledare kunnat anställas på 20 % från 1 september 2009 (till 31 maj 2010). Arbetsgruppen beslutade att Annika Damirjian skulle anställas som projektledare eftersom hon redan var inne i arbete. Under ett styrelsesammanträde i september beslutade SKR att Jämställdhetsarbetsgruppen som tidigare varit en ad hoc grupp skulle få officiell status som en av SKRs arbetsgrupper. Under året fortsatte arbete med den skrift som ska spridas inom SKRs medlemskyrkor för att bistå dem i arbete för större jämställdhet. Från SEK är Birgitta Larsson och Annika Damirjian ledamöter i arbetsgruppen.

En viktig händelse under 2009 var att Jämställdhetsarbetsgruppen fick möjlighet att medverka på SKRs årsmöte i Helsingborg 28-29 april. Där genomfördes en workshop under en hel förmiddag med tema Jämställdhet. Workshopen bestod av ett föredrag av Sr Madeleine Fredell, "De Jesus kallar vänner, kvinnor och män i Kyrkan", och en värderingsövning som genomfördes tillsammans med studieförbunden Bilda och Sensus. Workshopen blev mycket väl mottaget och diskuterat under dagarna. Annika Damirjian medverkade under workshopen som moderator.

Arbetsgruppen för jämställdhet mellan kvinnor och män (SMR)

Under våren fortgick arbete i SMRs arbetsgrupp för jämställdhet där det huvudsakliga arbetet i gruppen bestod i att revidera SMRs jämställdhetspolicy och tänka ut sätt där den kan aktualiseras och inspirera även i SMRs samarbetspartners i både Sverige och i övriga världen. På grund av många personalbyten på SMR hamnade arbetsgruppen i träda under hösten. Vad som händer med den i fortsättningen är inte klart. Annika Damirjian satt med i arbetsgruppen från SEK. Det var tre träffar under våren, men inga under hösten.

Nordisk Ekumenisk Kvinnokommitté, NEKK

NEKK är ett nätverk inom Ekumenik i Norden. Till NEKK har de fem lutherska kyrkorna i Norden inbjudits att utse var sin representant och likaså de nationella ekumeniska råden. I Sverige har SEK fått SKR:s uppdrag att utse en representant, som 2009 var Karin Danielsson med Annika Damirjian som suppleant. Kommittén har under året haft tre sammanträden, den 11-12 mars i Uppsala, 31 augusti – 1 september på kursgården Himmel och Hav i Sola utanför Stavanger och 2 – 3 november i Reykjavik och dessutom ett telefonsammanträde den 9 december. Mötena ger bl a inblick i och inspiration från det jämställdhetsarbete som pågår i de nordiska kyrkorna. Under det gångna året har den ekonomiska krisen präglat arbetet särskilt i Island, där många sökt sig till kyrkorna.

NEKK har huvudsakligen arbetat med att förbereda konferensen: "När levtt liv finner skapande uttryck - Nordisk Ekumenisk Kvinnokonferens i kulturens tecken", som planeras den 5 – 8 augusti 2010 på Himmel och Hav i Sola, Stavanger. NEKK stod även 2009 som arrangör för en konferens i serien Religionsmöte i genderperspektiv. Den 25–26 september hölls en mycket uppskattad konferens på Sigtunastiftelsen kring Kvinnoliv – från födelse till död. Ca 40 kvinnor från olika religioner deltog däribland representanter för SEK:s styrelse. I september mötte representanter för NEKK deltagare i mötet för Ecumenical Forum of European Women, Forum, i Sigtuna för att i positiv anda tala om NEKKs och Forums ömsesidiga relationer. Samtalet ledde inte till någon avgörande rekommendation men samtalen kommer att fortsätta.

FORUM – Ecumenical Forum of European Christian Women

Årets stora händelse i relation till Forum var att Sverige, genom SEK, stod värd för den årligt återkommande konferensen för de nationella samordarna från Forums drygt 30 medlemsländer, 21-27 september. Temat för konferensen var "Women, peace and security – A roadmap to resolution 1325". Cirka 60 kvinnor från hela Europa deltog. Konferensen arrangerade tillsammans med Sigtuna folkhögskola och delvis tillsammans med Sigtunastiftelsen. Konferensen hade föregåtts av åtskilliga planeringssammanträden med arbetsgruppen som

bestod av Annika Damirjian, Carin Gardbring och Ragni Lantz från Sverige och Martina Heinrichs och Gisela Hoeve från Holland. Under veckan var olika föreläsare inbjudna att tala över temat, både svenska och internationella kvinnor. Under lördagen hölls en Open-day då kvinnor från SEK kunde komma och vara med i programmet för dagen. Drygt 10 kvinnor tog den chansen. Utvärderingarna visade att konferensen, både till innehåll och praktiskt, uppskattades mycket av deltagarna.

Under sommaren deltog Karin Nordin från SEKs styrelse i konferensen "Religion – Liberation or Oppression for Women?" i Vilnius, Litauen. Det var en konferens för medlemsländerna inom Forum som finns runt Östersjön, ett så kallad "Neighbourhood-meeting" som hålls med två års mellanrum. Det beslutades i samband med det att nästa konferens för grannarna runt Östersjön blir i Sverige 2011.

Minsta myntets gemenskap

SEK samarbetar med Minsta Myntets Gemenskap i Sverige, som är en böne- och offergemenskap, som startades av kristna kvinnor i Asien och bildar ett nätverk över hela jorden. Ansvarig för att insamlade medel sänds vidare till den internationella kommittén är Rode Eiderbrant. Under år 2009 har 2 005 kronor samlats in från grupper och enskilda.

SEKs arbetsgrupper

Priscilla – ledarutveckling för kvinnor

Göteborg

Priscilla har i samarbete med studieförbundet Bilda vid två tillfällen under året inbjudit till ledardag för kvinnor i Göteborgsområdet. Lördagen den 31 januari var temat "Konsten att kommunicera". Detta tema hade tagits fram efter önskemål från det ekumeniska nätverket "Kvinna och ledare". Kursdagen, som var förlagd till Överås i Göteborg, hade 16 deltagare och som ledare och föreläsare medverkade journalist Margareta Andermo, Jönköping. Vi utforskade betydelsen av olika budskap och kommunikation, samt övade oss i lyssnandets konst för att också därigenom bättre förstå och respektera såväl oss själva som andra. Såväl uppläggning som innehåll var uppskattat av deltagarna. Flera påtalade också värdet av att träffa "andra" kvinnor med olika erfarenheter samt glädjen i att möta nya människor.

Nästa inbjudan till ledardag för kvinnor var den 13 november, denna gång var platsen Johannesgården, Tynnered, Göteborg. Innehållet hade skissats utifrån vissa synpunkter som framförts. På utbildningsdagen i januari. Temat var "Att växa i sin uppgift", tillsammans utforskar vi våra styrkor och svagheter som ledare - och vad som ger oss glädje och lust i ledarskapet. Christina Ahlsted, pedagog och terapeut i Högsbo församling skulle berätta om kraften bakom Växthusets utveckling och verksamhet. Med ledning av Margareta Andermo skulle flera sinnen användas i målning och samtal. Tyvärr var vi tvungna att inställa dagen p gr av för få anmälningar.

Öxnehaga, Jönköping

Inom Priscillas ram startades i december 2008 ett projekt med temat "Att växa som människa." Målgruppen var inflyttade kvinnor med utländsk bakgrund, några av dem tillhörande annan kyrkotradition. I detta projekt genomfördes i april/maj månad två avslutande samlingar. Enligt deltagarnas önskemål behandlades då information om Mänskliga rättigheter med inriktning mot kvinnors rättigheter samt frågor i anslutning till temat "Vad gör man när det krisar?" Om MR frågorna medverkade informatör Eva-Lena Cedertamm från Röda Korset samt med kunskap om lagar och vart man vänder sig i frågor som berör familjerelationer och familjerätt förmedlades av socionom Agneta Zetterfors-Leijon, från Socialförvaltningens familjerätts avdelning. Även dessa informationsträffar var uppskattade av deltagarna. Den lilla gruppen deltagare önskade ytterligare samlingar - men som ett led i att växa samtalade vi om att ett par av deltagarna framåt skulle vara ledare för en fortsatt liten studiecirkel och vi, Margareta Andermo och Bodil Mårtensson-Hagbranth skulle fungera som stödpersoner i bakgrunden. Vi får se när fortsättning följer...

Rebella – arbetsgruppen för ickevåld och fred

Rebella fortsatte under året att arbeta med Fredsbärrprojektet, med syftet att sprida insikten att det går att förebygga våld och krig, att världen behöver fredsbärare och att inte minst religiösa kvinnor i Sverige har stora möjligheter att påverka utvecklingen. Fredsbärrprojektet har inkluderat lokala hel- och halvdags seminarier,

workshops, utveckling av utbildningsmaterial, arbete med information och inspiration och arbete med att stärka de lokala ekumeniska råden samt kontakt med systerorganisationer i Europa och internationellt. Fredsbäraprojektet genomförs med verksamhetsstöd från Folke Bernadotteakademien.

Seminarier och workshops har genomförts i samverkan med kvinnor från olika trossamfund. Det finns ett tydligt behov av ett material för användning i workshops med deltagare med olika trosgrund. Arbetet med ett sådant material fortsatte under 2009. Ett färdigt utkast prövades i samband med att SEK var värd för EFECW, Forums, europeiska konferens för de nationella samordnarna, i Sigtuna i september. Rebella var ansvarig för att genomföra de seminarier och workshops under konferensen som behandlade temat "Women, peace and security – A roadmap to resolution 1325"

I samarbete med Södra Vätterbygdens Folkhögskola och Studieförbundet Bilda i Jönköping genomfördes den 8 mars en utbildningsdag för kvinnor under 24 år med fokus på resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Åtta unga kvinnor mellan 17-22 år samlades på den internationella kvinnodagen för att lära mer om hur kvinnor kan verka för fred. Om det skrevs en artikel till ELSA nr 2/2009.

Flera lokala ekumeniska kvinnoråd har under året ordnat egna arrangemang, i samarbete med Kvinnor i Svenska kyrkan på stiftsnivå, folkhögskolor och studieförbund, genom inspiration från riksorganisationen. Det har skett i Linköping, Hjo, Stockholm och Södertälje. I Södertälje har arbetet utvecklats i flera olika steg genom planering, samtal med olika lokala grupper och besök hos Operation 1325. Arbetet i Södertälje fortsätter under 2010.

Rebella började planeringen av fortbildning för informatörer och fördjupad utbildning för utbildare. Hur dessa utbildningar kommer att läggas upp fortsätter att diskuteras under 2010.

I samarbete med Studieförbundet Bilda har SEK beviljats pengar av Ungdomsstyrelsen för ett projekt med unga kvinnor kallat Fredsbygge. Det är ett projekt för utbyte mellan unga kvinnor i Sverige, Israel och Palestina och leds av Margareta Andermo. I styrgruppen ingår bland annat Frida Swidan från Rebella och Ragnhild Greek. Emilie Anner, från Rebella, deltar i genomförandet av projektet.

I april bjöd Sida tillsammans med Diakonia, PMU-InterLife, Svenska Missionsrådet och Svenska kyrkan in till en konferens i Härnösand om Religionens roll i biståndet (samhället). Respektive organisation bjöd in fem partner och SEK fick därför möjlighet att bjuda in Beena Sebastian från CAP - Cultural Academy for Peace i Kerala i Indien. Beena talade om religionens roll och jämställdhet, ett viktigt ämne över hela världen. Tidigare har SEK tillsammans med Beena haft kurser om fred och ickevåld för kvinnor i Indien. Ragnhild Greek var hennes värd och Margareta Andermo, Rebella, deltog under konferensen på Sidas kursgård i Härnösand. Om Beena Sebastian skrevs en artikel i Elsa 3/2009.

SEK är sedan 2003 medlemsorganisation i Operation 1325, tillsammans med fyra andra svenska kvinno – och fredsorganisationer, för att bidra till att FNs säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet förverkligas. Under 2009 har arbetet fortsatt med att utbilda och stärka kvinnor som utbildare och ledare, fredsagenter, opinionsbildare samt informatörer. Speciellt har Operation 1325 under 2009 arbetat aktivt med att bygga broar och samverka med en rad aktörer för att bidra till att resolutionen genomförs i Sverige och internationellt. Detta har skett genom att sammanföra kvinnor från Israel och Palestina med representanter för den svenska regeringen och EU-parlamentet. Syftet var att underlätta dialog och framtida påverkansmöjligheter för några framstående fredsagenter som verkar för fred och jämställdhet i Mellanöstern. En konferens om säkerhetssektorreformer och genus där Operation 1325 bland annat bjöd in tjänstemän och beslutsfattare från EU till ett unikt möte med framstående kvinnogrupper från Kosovo, Abchazien och Georgien för ett kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Genom att utvärderat och utveckla samarbetet med kvinnogrupper i Sudan samt för andra året i rad genomfördes ett kapacitetsstärkande seminarium på Cypern i oktober med kvinnor från kvinno – och freds organisationer från Israel och Palestina. Carin Gardbring och Ragnhild Greek ingår i arbetsgruppen för arbetet med kvinnor från Israel och Palestina. Respektive general sekreterare och samordnare för de fem organisationerna träffades regelbundet under året för utbyte av information och fördjupat samarbete.

SEK och Arcus förlag gav ut boken "Ett annat rike – en ickevåldsteologi" skriven av Annika Spalde, diakon, författare och ickevåldsaktivist. Detta bokprojekt började med ett seminarium i Fredsbäraprojektet 2007 om

ickevåld. Samtalet ledde fram till att det var angeläget att få samlade och fördjupade tankar om teologi och ickevåld förenade i en bok.

SEK är också medlemsorganisation i nätverken Svenska Ekumeniska Följeslagarprogrammet i Palestina och Israel, SEAPPI och Forum för fred och utveckling. SEKs representanter i Operation 1325:s styrelse är Carin Gardbring och Birgitta Lorentzi, som också är Operation 1325s kassör. SEKs representanter i SEAPPIs styrgrupp är Birgitta Larsson och Frida Swidan. Forum för Fred och Utveckling vill öka kunskapen hos allmänheten, civila samhällets organisationer och beslutsfattare om vikten av förebyggande insatser och hur de kan genomföras. Margareta Ingelstam är SEKs representant.

Rebella fick under 2008 flera nya medlemmar. Under 2009 har diskussioner om arbetsformer och inriktning av arbetet fortsatt. Utbildningsgruppen som bildades 2008 har inte fungerat under året utan Rebella diskuterar alla frågor inom Fredsbärarprojektet. Rebella söker fler medlemmar för sitt arbete och kvinnor med erfarenhet och intresse för fred och ickevåld är välkomna.

Medlemmar i Rebella är Emelie Anner, Kerstin Bergeå, Carin Gardbring, Anette Grinde, Birgitta Lorentzi och Frida Swidan. Generalsekreterare Annika Damirjian och Margareta Andermo, Jönköping är adjungerade. Rebella räknar också med många andra kvinnor som sina resurspersoner när det är någon särskild fråga som behöver lösas. Rebella har haft fyra ordinarie sammanträden under 2009, varav två telefonmöten, och ledamöterna har deltagit och medverkat i de olika aktiviteterna inom Fredsbärarprojektet.

Lydia – kyrka och samhälle

Av de ämnen som tillhör arbetsområdet och som nämns i Verksamhetsplanen, nämligen miljöarbete, integrations- och religionsmötesfrågor har religionsmöten och religionsdialog fått en framträdande plats under året. Som tidigare nämnts var årsmötetemat "Religionsmöten i vardagen" och ämnet bearbetades på olika sätt. Under studieresan till Iona i maj fördjupade sig styrelsen särskilt i religionsmötesfrågorna. Under Helene Egnells ledning ägnade deltagarna sig åt texterna om Abraham, Sara och Hagar. Genom att identifiera sig med de olika personerna blev frågor om religionstillhörighet, främlingskap och utsatthet starkt berörande. Tillsammans med det bakgrundsmaterial som gruppen studerade före resan och ett möte med kvinnor i Glasgow, som ägnar sig åt religionsmöten där, gav resan inspiration för fortsatt arbete. Ett par möten med den muslimska kvinnoföreningen i Stockholmsmoskén utgör grunden för ett mera konkret religionsmöte i vardagen. En arbetsgrupp för Lydia har nu tillsatts.

"Arbetet för ökad integration och att uppmuntra initiativ för nya och gamla svenskar att mötas och lära av varandra" är en följd av religionsmötesarbetet, men har i övrigt inte betonats tillräckligt i SEKs verksamhet under året, förutom i några av Priscillas kurser. SEKs samhällsengagemang tar sig också uttryck genom medlemskap i och samarbete med andra kvinnoorganisationer såsom KSAN, Sveriges Kvinnolobby med flera.

Det Feministteologiska Nätverket Maria - Verksamheten 2009

Under fliken "Verksamhet" på SEK: s hemsida finns det Feministteologiska Nätverket Marias hemsida med kalendarium, information om litteratur, forskningsrapporter, avhandlingar och liknande samt intressanta länkar. Hemsidan har under en stor del av året varit föremål för omarbetning vilket påverkat uppdaterandet.

Två seminarier har hållits i Västerorts kyrkan, Vällingby i samarbete med nämnda församling, Ekumeniska Kvinnorådet i Stockholm, EkiS, Kvinnor i Svenska kyrkan i Stockholms stift, studieförbunden Bilda och Sensus. Söndag 1 februari uppmärksammades att det var trettio år sedan den första svenska feministteologiska antologin kom ut. Under rubriken "Är halva himlen vår?" gavs tillbakablickar på vad boken har betytt. Medverkande var bl a Hanna Stenström och Helene Egnell, präster i Svenska kyrkan och forskare samt Agneta Jåfs, baptistpastor, EkiS.

På den internationella Kvinnodagen den 8 mars hölls en ekumenisk gudstjänst med efterföljande seminarium. Övergripande tema var: "Den kämpande tron- vilken kamp? Vilken tro?" Hanna Stenström predikade och efter kyrksoppa talade Helen Egnell om "Dialog för livet – att bevara skapelsen genom förnyad religionsdialog". Föredraget och samtalet speglade något av vad feministteologin arbetar med idag.

Arbetsgruppen för Nätverket består av Birgitta Thaning, Hanna Stenström, och Karin Danielsson.

Övriga aktiviteter och representation under året

Representanter från SEK har deltagit i Sveriges Kristna Råds rådsmöte i Helsingborg (Annika Damirjian och Ragni Lantz representerade SEK), KSANs årsmöte (Ragni Lantz var SEKs ombud), med mera.

Stockholm, mars 2010

Styrelsen för Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd

Sara Blomstrand

Karin Danielsson

Carin Gardbring

Bodil Mårtenson Hagbranth

Ragni Lantz

Birgitta Larsson

Else-Britt Löfdahl

Karin Nordin

Märta Wigg

Kristina Åkerman

Ingrid Albinsson, suppleant